

Juleaften d. 24. december 2019

Salmer:

94: Det kimer nu til julefest

104: Et barn er født i Betlehem

Hvad er det, der gør jul til noget særligt

98: Det var ikke en nat som de andre

121: Dejlig er jorden

Prædikentekst: Lukasevangeliet 2,1-14

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærske, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!«

Mon ikke juleevangeliet er en af de mest kendte bibeltekster? Vi hører juleevangeliet hvert år til julegudstjenesten. Måske læser vi det også ved juletræet juleaften. Så vi har hørt den beretning mange gange. Beretningen om at kejseren ville vide, hvor mange der boede i hans store romerrige. Beretningen om den højgravide Maria og hendes forlovede Josef, som må tage turen fra Nazaret til Betlehem for at blive optalt, for der stammede Josef fra. Beretningen om, hvordan Maria fødte sit

barn der midt i stalden ved siden af dyrene. Beretningen om, hvordan englens sang for hyrderne på marken og sendte dem ind til stalden for at se det nyfødte barn.

Frem for alt er det beretningen om, at det lille barn ikke var et hvilket som helst barn. Det så sikkert normalt ud og lignede andre mellemøstlige børn på det tidspunkt. Det så nok lidt fosterfedtet ud i begyndelsen, som nyfødte børn gør. Det skreg måske lidt, men fandt hurtigt trøst ved moders bryst. Det havde sikkert den helt særlige duft, som nyfødte børn har.

Det lille barn var dog noget særligt. Det var Guds søn. Gud havde nemlig besluttet sig for at blive menneske for at hjælpe menneskeheden ud af vores synder og vildfarelser og vise os klart, hvordan han er. Derfor blev Gud menneske. Derfor var det lille Jesus-barn en del af en stor plan. Jesu fødsel er dog en begivenhed med mange betydninger og betydningslag, som der kan holdes mange forskellige juleprædikener over. Heldigvis. I dag vil vi fokusere på ét enkelt lag: Det, at Gud valgte at blive født som et lille barn og blive menneske, viser os på tre måder, hvor meget vi mennesker er værd.

For det første: Det viser os, at selve menneskelivet har værdi. Gud har skabt dyr, mennesker, stjerner, planeter, blomster og træer. Så han holder selvfølgelig af menneskelivet, fordi han har skabt det, på samme måde som vi kan holde af en festsang, en carport eller et broderi, vi har lavet. Men alligevel. At Gud vælger at lade sin søn føde som et menneske, viser os hvor høj værdi menneskelivet har. Det har så stor værdi, at Gud valgte ikke bare at skabe det, men også selv ville smage på det. Gud valgte selv at leve som menneske. Han tog menneskekrop, menneskesind, menneskesjæl, mennesketanker, menneskefølelser på sig, gik helt ind i det. Gud blev *helt* menneske. Derfor kan og må vi ikke tænke ringe eller lidt om et menneskes værd. For Gud har selv været et menneske og løftet menneskelivet højt op.

Et par julesalmer bruger billedet med, at mennesket på grund af Jesu fødsel er blevet adlet. ”adlede armod og usselhed”, som det hedder i en julesalme, vi skal synge i morgen og ”menneskets adel på ny erkendt,” som det hedder i en anden julesalme, vi skal synge 2. juledag.

Adelsfolk var før i tiden noget særligt. De var lidt i en højere klasse end os andre. Hvis man blev adlet, så gik man fra at være et helt almindeligt menneske, en bondemand, en arbejder, en håndværker, til at blive noget særligt. En, som havde særlig værdi og måske også særlige fordele.

De fleste adelsfolk var dog født ind i adelen. De var fra deres fødsel af noget helt særligt. De havde særlige privilegier. Vi kender det her fra vores egne sogne. Herremændene til Vinderslevholm, Skeel-slægten, de var noget særligt. De var adelige, og de levede i deres helt egen verden på herregården for omkring 500 år siden. Når man kørte eller gik forbi herregården, hvad enten man var fattig bonde, håndværker eller tjenestepige, så blev man mindet om, at man *ikke* var noget særligt. Det var Skeel-slægten derimod. Ja, måske mærker vi lidt af det samme, når vi kører ved engen på Vinderslevholmvej og nyder udsigten til den smukke gamle herregård henover søen og de hvide svaner. Så føler vi, at vi ser noget særligt, og føler os måske ikke selv så særlige.

Hvis vi nogensinde for alvor skulle begynde at tænke, at vi, at menneskelivet ikke er noget værd, da må vi tænke på julenat og det lille Jesus-barn. Det enkelte menneske har høj værdi, for Gud har selv været et menneske. Det sted, hvor Gud har været, bliver aldrig det samme. Det er for altid forandret. Det er blevet adlet. Det er blevet løftet op. Så derfor har menneskelivet høj værdi.

Det har det helt fra livets begyndelse til livets slutning.

Det ufødte menneskebarn i sin mors livmoder har høj værdi for Gud. Det er noget særligt. Derfor skal vi passe godt på det ufødte barn og glæde os over det. Derfor skal vi hjælpe dem, som ikke har lyst til at få det barn, de bærer. For når Guds søn selv har været et ufødt barn i en kvindes livmoder, så er vi nødt til at passe godt på de ufødte børn og tilkende dem stor værdi, ja, menneskeværd.

Det lille nyfødte spædbarn og de små børn har også høj værdi for Gud. Derfor skal vi passe godt på dem. Smile til dem. Tale kærligt til dem. Give dem mad, hvis de er sultne. Skifte ble på dem, når de trænger til det. Måske har I hørt i nyhederne om de to små børn, som forrige lørdag blev efterladt på en gade i Århus, måske af deres farmor. En pige på 1 år og en dreng på 2½ år. Det er svært at forstå, at nogle mennesker kan få sig selv til det. Vi kan nok godt gå ud fra, at den eller de personer har været i en ekstrem desperat situation. Børnene er nok af afghansk oprindelse. I hvert fald taler de et sprog, som man taler i Afghanistan. To små efterladte afghanske børn på en gade i Århus, selv de to børn har høj værdi for Gud. De er lige så meget værd i Guds øjne som børn født blandt rige eller adelige familier i Danmark. Det kan vi lære af beretningen om Jesu fødsel i en sikkert halvkold mellemøstlig stald mellem dyr. Hvert eneste menneskeliv er dyrebart for Gud, det er blevet løftet op.

De større børn og de unge mennesker har også høj værdi for Gud. Hver enkelt barn og ungt menneske, som mister livet, er en stor sorg for Gud og for de mennesker, som det rammer. Måske i trafikken. Måske af meningitis eller en anden farlig børnesygdom. Måske et ungt menneske, som begår selvmord eller dør af en overdosis. Gud græder med de pårørende over det tabte liv. Det liv, menneskelivet, som har så stor værdi. Man behøver heller ikke klare sig godt i skolen, være en 12-tals-pige eller den bedste i ens klasse til at spille FIFA eller fortnite, for at ens liv har stor værdi. I Guds øjne har hvert eneste barn eller ungt menneske høj værdi.

Voksne mennesker har værdi for Gud. Selv dem, som ingen tænker på. Dem, som er glemte. Dem, som tigger på gaden og ikke har noget sted at sove. Dem, som mest sidder derhjemme foran fjernsynet og ikke kommer så meget ud. Ja, selv os, som ikke altid føler, vi er noget særligt eller lykkes særlig godt med noget. Vi føler os måske ikke som de handymænd, vi gerne vil være. Vi føler os måske ikke som de gode og opmærksomme naboer, vi gerne vil være. Vi føler os måske ikke som de næstekærlige mennesker, vi egentlig mener, vi bør være. Men på trods af, at vi ikke lever op til vores egne idealer, så har vores liv stor værdi i Guds øjne. Gud har for altid forbundet sig med livet og løftet dets værd højt op.

De ældre mennesker har høj værdi for Gud. Selv når vi bliver gamle og plaget af sygdomme og svigtende hukommelse, så er vi, så er vores liv værdifuldt i Guds øjne. Derfor skal vi passe godt på de ældre mennesker og give dem livsmod og glæde. Gud har iklædt sig menneskelivet, da han lod sin søn blive menneske. Han har forenet sig med det sårbare og skrøbelige. Han har vist, at det ikke kun er det stærke, som betyder noget. Det er ikke kun det, som kan klare sig selv og kæmpe for sig selv, som er vigtigt. Også det menneskeliv, som er afhængigt af andres hjælp, har stor værdi for Gud.

Det lille barn i stalden giver håb for os alle. Det viser os alle, lige fra ufødte børn til ældre skrøbelige mennesker, at vi har høj værdi for Gud. For menneskelivet er blevet adlet, det er blevet endnu mere værdifuldt, fordi Gud har taget plads i det, smagt på det, gået fuldt ind i det. Det minder Jesu fødsel os stærkt om.

For det andet: Vi har ikke kun værdi, fordi Gud lod sin søn føde som et lille spædbarn. Vores værdi stiger lidt mere, når vi husker på, at det var Guds eneste søn, som han sendte til jord. Gud havde

ikke en kæmpe stor børneflokk, som han kunne vælge en søn fra til at sende til jorden. Nej, han havde én søn. Sin enbårne søn, den eneste, han havde. Ham, den eneste, valgte han at sende til jorden for vores skyld. Så værdifuldt er vores menneskeliv i Guds øjne, at han var villig til at sende sin eneste søn ud på en risikabel mission. En mission, som vel kunne have gået galt. Men Gud var villig til at tage chancen og til at betale prisen og være lidt mere ensom i sin himmel. Han sendte sin eneste søn.

Efter at jeg er blevet far, er det nu min store opgave og mit vigtige ansvar, at passe godt på mine børn. Der må ikke ske dem noget ondt. De skal være trygge og vide sig elskede af deres mor og far. Det er svært at forstå, hvordan Gud kunne elske os mennesker så højt, at han tog afsked med sin søn for vores skyld. Men det er Bibelens klare budskab. Så højt elsker Gud os, at han gav sin eneste søn for verden, for os, for dig og mig.

Den tredje grund til, at barnet i krybben viser os, at vi har værdi, er, at Gud ikke nøjedes med at lade sin eneste søn blive menneske. Han valgte også at, denne søn, Jesus Kristus, skulle lide, dø og opstå for vores skyld, for vores synd. Så meget levede Jesus sig helt ind i vores menneskelige vilkår, at han også smagte døden og led for vores skyld. Alt vores skyld og skam tyngede ham *ned*, men han bar det *op* på korset. Døde på grund af det.

Døden, den store fjende, som vi hader så meget. Den smagte Guds søn selv. Den tog Gud også på sig. Så langt og dybt gik Guds menneskeblivelse. Gud blev menneske, og Guds søn smagte selv døden. Den død, vi frygter, *der* har Gud været. De steder, Gud har været, forandres. Derfor er døden også forandret, for Jesus blev der ikke. Han opstod på tredjedagen og besejrede døden. Derfor er der også håb for os efter vores død. Når vi kender Kristus, og han kender os, så har vi håb om at skulle følge ham i liv, død og opstandelse.

Vores menneskeliv har så stor værdi, at Gud lod sin søn føde, leve, dø og opstå for vores skyld. Den Guds søn, barnet i krybben, mindes og fejrer vi her i julen. Og når vi beder til ham, når vi synger til ham, når vi læser om ham i Bibelen, så er han stadig midt i blandt os, møder os, hvor vi er og viser os stadig, at vores liv har uendelig høj værdi.

Lad os bruge vores liv godt. Lad os bruge det for Gud. Lad os bruge det til gavn for andre mennesker. Lad os på den måde vise, at vi værdsætter det værdifulde liv, som Gud har givet os.

Glædelig jul!